

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט

עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

יבואן ישראלי יפצה ספק זר בגין הוצאות שנגרמו עקב אי שחרור טובין ממכס

עו"ד גיל נדל, עו"ד דייב זיתון, עו"ד (רו"ח) ויקטור טרנר

רקע:

בסקירה זו נתאר את החלטת בית משפט השלום באשקלון, אשר במסגרתה הוכרעה מחלוקת בין חברת קרטיירה אימפרטו ובניו בע"מ לבין חברת אופק קליר טכנולוגיות בע"מ בנוגע לעלויות שונות שהיית שנגרמו עקב אי שחרור טובין מפיקוח המכס במועד, ובכלל זאת, דמי שהייה בנמל, תשלום בגין אחסנה למחסנים, דמי שימוש במכולות למוביל ימי ועלות החזרת הטובין לארץ המקור.

עובדות המקרה:

אופק קליר טכנולוגיות (היבואנית), שהינה חברה ישראלית, הזמינה מקרטיירה אימפרטו, ספק איטלקי המייצר נייר, חומרי גלם לייצור מוצרי נייר. בעקבות מחלוקת אשר התגלעה בין הצדדים בנוגע לתשלום דמי שהיית הטובין בנמל, לא שוחררו המכולות מפיקוח המכס עם הגעתן לישראל, ובסופו של יום הושבו לאיטליה.

בנסיבות בלתי שגרתיות אלו, בהן הופר הסכם רכישת הטובין שבין הצדדים, הוסכם על קיום פגישה, וזאת במטרה לסיים את המחלוקת. בפגישה הוחלט, כי קליר תשלם את דמי שהייה ורק לאחר מכן יועברו אליה מסמכי השחרור של הטובין.

חרף סיכום הדברים שנקבעו בפגישה, לא פעלו הצדדים בהתאם לפשרה אליה הגיעו, נוכח מחלוקת סביב פרשנות ההסכם. הספק ביקש כי היבואנית תשלם תחילה את דמי שהייה בנמל, ולאחר שתעשה כן, יועברו אליה מסמכי שחרור המכולות ואילו היבואנית סירבה לבצע כל פעולה עד שיועברו אליה מסמכי שחרור הטובין.

מאחר והצדדים לא הצליחו להגיע להסכמה בדבר אופן שחרור המכולות, נאלץ הספק להחזיר את המכולות לאיטליה.

טענות הצדדים:

הספק טוען, כי היבואנית לא פעלה לשחרור המכולות מנמל אשדוד ועקב מחדלה זה, החלו המכולות לצבור במהרה חובות בגין דמי שהייה, תשלום בגין אחסנה למחסנים ודמי שימוש במכולות למוביל ימי. לאחר ניסיונות חוזרים ונשנים לסיום המחלוקת, אשר לא צלחו, נאלץ הספק להחזיר את המכולות לאיטליה. על כן, בתביעתו דורש פיצויים בגין הנזק שנגרם לו, המורכבים מעלות שליחת המכולות לישראל וחזרה לאיטליה, ועלות דמי אחסון ושהייה בנמל.

עוד טען הספק, כי הבעלים של היבואנית נמנע בכוונה משחרור המכולות, וזאת כדי שיוכל לרכוש אותן מהמכס בנוזיד עדשים כרכוש נטוש.

מנגד, טענה היבואנית, כי עם הגעת המכולות ומחשש למרמה, סירבה לשלם את התמורה טרם הגעת הסחורה לשטחי המפעל.

בנוסף, טענה כי בפגישה מיום 27 בספטמבר 2010 סוכם כי יועברו ליבואנית המסמכים הדרושים לשחרור המכולות מהנמל ותשלום הספק, בהנחה של 3,000 אירו, יבוצע לאחר הגעת המכולות. על אף המסוכס, הספק הפר את הסיכום, לא העביר מסמכי השחרור, וגרם לעצמו את הנזקים הנתבעים.

עוד נטען כי במהלך שנת 2011 ניסה הספק לשכנע את היבואנית לשוב ולהזמין ממנו סחורה ואף נערך ביקור במפעל הספק בנאפולי, אולם סופקה סחורה בחסר ובאיכות ירודה. לשיטת היבואנית, עצם העובדה כי הספק שלח לה סחורה נוספת מלמדת כי מחל על החוב ונטען כי התביעה הוגשה בשיהוי מאחר והיבואנית בחרה להפסיק את הקשר המסחרי עם הספק.

הדין המשפטי

בית המשפט פסק כי עם הגעת המכולות לארץ היה על היבואנית לממש את העסקה שהזמינה ולפעול מיידית לשחרור המכולות מפיקוח המכס. בהימנעותה מלעשות כן, הפרה את ההסכם עם הספק.

בית המשפט בחן את התנהגות הספק והיבואנית, ואת ההיגיון הכלכלי מאחורי העסקה וסיכום הפגישה בין הצדדים וקבע, כי יש להעדיף את פרשנותו של הספק להסכם, לפיו על היבואנית לשלם תחילה את חוב דמי השהייה, זאת, משום שמדובר על התנהגות עסקית סבירה, שמטרתה למנוע את הסיכון שהספק ישלם את דמי השהייה ואילו היבואנית לא תשלם בעבור רכישת הטובין. כל זאת, בניגוד לעמדת היבואנית, הגורסת, כי ראשית היה על הספק להעביר אליה את מסמכי השחרור ועם קבלתם הייתה משלמת גם את דמי השהייה.

בהערת אגב הוסיף בית המשפט, כי אין לתת תוקף להתנהגות עסקית מעין זו שחברה ישראלית כורתת חוזה לרכישת טובין עם ספק זר, ועם הגעת הטובין לישראל, סבור בעל החברה, כי לא מדובר בחוזה מחייב, וחופשי הוא שלא לשלם עבור הטובין.

סוף דבר

בית המשפט קיבל את תביעתו של הספק וקבע כי היבואנית הפרה פעמיים את ההתחייבויות החוזיות מול הספק, ובכלל זאת את הסכם הרכישה המקורי ואת סיכום הדברים במסגרת הפגישה בין הצדדים, ולפיכך עליה לפצות אותו בגין נזקיו שנגרמו עקב הפרת ההסכמים.

בהתאם לאמור, בחן בית המשפט את כלל ההוצאות אשר דווחו על ידי הספק, ופסק פיצויים באופן חלקי.

ת"א 25907-10-14 קרטיירה אימפרטו ובניו בע"מ נ' אופק קליר טכנולוגיות בע"מ. בפני כב' השופט עידו כפכפי. פסק דין מיום 13.8.17.

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com /או בטלפון 03-6089979.